

УДК 338.48-2-053.5

*М. В. Грабар,**к. е. н., доцент, доцент кафедри туризму, ДВНЗ "Ужгородський національний університет"**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2753-4462>**Г. В. Машика,**д. геогр. н., професор, професор кафедри туризму, ДВНЗ "Ужгородський національний університет"**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6063-5823>**М. Ю. Кашка,**к. і. н., доцент, доцент кафедри туризму, ДВНЗ "Ужгородський національний університет"**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7437-6156>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.16.13

ДИТЯЧИЙ ТУРИЗМ: БАЗОВІ ВИМОГИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

M. Hrabar,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Tourism, Uzhhorod National University

H. Mashika,

Doctor of Science in Geography, Professor of the Department of Tourism, Uzhhorod National University

M. Kashka,

PhD in History, Associate Professor of the Department of Tourism, Uzhhorod National University

CHILDREN'S TOURISM: BASIC ORGANIZATION REQUIREMENTS AND PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS

У статті досліджено базові вимоги до організації дитячого туризму та перспективи впровадження інновацій. Зазначено, що дитячий туризм відіграє важливу роль у структурі туристичного ринку, оскільки він спеціалізується на задоволенні потреб дітей та підлітків у відпочинку, і враховує потреби та інтереси дітей різного віку. Виділено та охарактеризовано наступні особливості дитячого туризму: безпека та здоров'я дітей, відповідальність та нагляд, педагогічний підхід, взаємодія з батьками та опікунами, розваги та освітні програми. Акцентовано, що дитячий туризм сьогодні неминуче має імплементувати інновації у цикл обслуговування. Сучасні технологічні рішення сприяють поліпшенню якості послуг та покращення досвіду дітей. Серед інновацій, які допомагають дитячим закладам відпочинку покращити комунікацію з батьками, забезпечити безпеку та надати цікавий, інтерактивний досвід обгрунтовано наступні: мобільні додатки та онлайн-платформи, електронні системи контролю доступу, віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR), інтерактивні ігри, розумні системи керування, електронні системи навчання.

The article examines the basic requirements for the organization of children's tourism and the prospects for introducing innovations. It is noted that children's tourism plays an important role in the structure of the tourist market, as it specializes in meeting the needs of children and teenagers in recreation, and takes into account the needs and interests of children of different ages. The following features of children's tourism are highlighted and characterized: children's safety and health (regarding children's safety and risk prevention); responsibility and supervision (selection of qualified

personnel to provide supervision); pedagogical approach (for a special approach to different children); interaction with parents and guardians (ensuring communication and cooperation with parents and guardians during tours); entertainment and educational programs (for children's development and recreation). Effective organization of children's tourism requires the availability of various entertainment and educational programs. It is important that programs are interesting and provide entertainment and development of children in accordance with their interests and age characteristics, and the need for rest and relaxation for children should be taken into account. After an active day, programs can include time for rest, quiet games, and creativity. It was emphasized that children's tourism today must inevitably implement innovations and a service cycle. Modern technological solutions contribute to improving the quality of services and improving the experience of children. The COVID-19 pandemic has rapidly accelerated the shift of moving additional aspects of children's daily lives online. Among the innovations that help children's recreation facilities improve communication with parents, ensure safety and provide an interesting, interactive experience for children, the following are justified: mobile applications and online platforms, electronic access control system, virtual reality (VR) and augmented reality (AR), interactive games, intelligent control systems, electronic learning systems.

Ключові слова: дитячий туризм, безпека, інновації, вимоги, організація, віртуальна реальність, електронні системи контролю доступу.

Key words: children's tourism, security, innovation, requirements, organization, virtual reality, electronic access control systems.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дитячий туризм відіграє важливу роль у структурі туристичного ринку, оскільки він спеціалізується на задоволенні потреб дітей та підлітків у відпочинку, розвитку та навчанні через подорожі. Цей сегмент ринку має свої особливості і враховує потреби та інтереси дітей різного віку. Одна з ключових ролей дитячого туризму — це сприяння фізичному, емоційному та соціальному розвитку дітей. Він дає можливість дітям познайомитися з новими культурами, традиціями та природними дивами, розширює їхні горизонти та сприяє розвитку самостійності та соціальних навичок. Дитячі туристичні програми часто включають екскурсії, спортивні заходи, табори, навчальні візити та інші активності, які сприяють розвитку інтелектуального та фізичного потенціалу дітей. Тому зважаючи на важливість дитячого туризму, як у соціальному, так і економічному аспектах, дослідження у цій площині актуалізуються.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Л. П. Кондрацька досліджувала сутнісну характеристику дефініції "дитячий туризм", розглянула еволюційне формування внутрішнього ринку дитячого туризму, висвітлювала стан, тенденції, проблеми та перспективи розвитку ринку дитячих туристичних послуг в Україні [3, с. 126].

Л. О. Івченко, С. В. Кужиль, М. В. Петренко аналізували динаміку і міграцію дитячих туристичних потоків, а також кількісних показників, що стосуються дитячих оздоровчих закладів [2, с. 83].

І. В. Герман здійснив аналіз чинних законодавчо-правових документів щодо організації дитячого туризму

в Україні. Автором обґрунтовано напрями удосконалення нормативно-правової бази для якісної організації послуг дитячого туризму [1, с. 329].

М. М. Мельничук, В. О. Зейко у науковій праці "Молодіжний та дитячий туризм: сутність та класифікація за віком" визначали найважливіші функції дитячого та молодіжного туризму, як одного з методів виховної та краєзнавчої роботи з підростаючим поколінням [4, с. 118].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою роботи є дослідження концептуальних вимог до організації дитячого туризму та перспектив впровадження інновацій.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дитячий туризм є одним з перспективних секторів стабільного доходу для будь-якої країни, який має свою специфіку організації та потребує висококваліфікованих спеціалістів з досвідом роботи з дітьми [3, с. 127].

Організація дитячого туризму має свої особливості, які вимагають спеціальної уваги та підходу. На основі опрацювання наукових джерел [1—5] та врахування практичних аспектів функціонування дитячих закладів до особливостей дитячого туризму віднесено наступні аспекти (табл. 1):

- безпека та здоров'я дітей (щодо безпеки дітей та запобігання ризиків);
- відповідальність та нагляд (підбір кваліфікованого персоналу для забезпечення нагляду);
- педагогічний підхід (для особливого підходу до різних дітей);

Таблиця 1. Специфіка дитячого туризму

Особливості	Характеристика
Безпека та здоров'я дітей	Найважливішим аспектом в організації дитячого туризму є забезпечення безпеки та здоров'я дітей. Організатори туру повинні мати чіткі протоколи безпеки, знати надавати першу допомогу та мати достатні знання про потенційні ризики та небезпеки. Також важливо враховувати індивідуальні потреби та обмеження дітей, такі як алергії, хронічні захворювання або особливі дієтичні обмеження.
Відповідальність та нагляд	Потрібно мати кваліфікований персонал, здатний забезпечити надійний нагляд та підтримку для дітей протягом усього туру. Нагляд повинен бути належним, як під час активностей, так і під час вільного часу. Крім того, важливо мати систему зв'язку та контролю, щоб бути готовим до можливих непередбачуваних ситуацій.
Педагогічний підхід	Дитячий туризм є важливим чинником розвитку та навчання дітей. Треба враховувати особливості вікової групи, психологічні особливості та інтереси дітей, щоб забезпечити належний розвиток та виховання. Можна використовувати інтерактивні методи, творчі завдання, екскурсії та ігрові активності, щоб зробити досвід туру пізнавальним та захоплюючим.
Взаємодія з батьками та опікунами	Важливо забезпечити зв'язок та співпрацю з батьками та опікунами дітей, особливо на протязі туру. Інформування про програму, маршрут, безпеку, розклад та спілкування з батьками є важливими аспектами організації дитячого туризму. Це сприятиме створенню довіри та комфорту для всіх учасників туру.
Розваги та освітні програми	Дитячий туризм має сприяти розвитку та відпочинку дітей, мають бути присутні різноманітні розважальні та освітні програми, які враховують інтереси та потреби дітей. Це можуть бути екскурсії до цікавих місць, спортивні та творчі заняття, вечірки, конкурси та інші заходи, які допоможуть дітям насолодитися туром та збагатити свій досвід.

Джерело: сформовано авторами.

— взаємодія з батьками та опікунами (забезпечення зв'язку та співпраці з батьками та опікунами під час турів);

— розваги та освітні програми (для розвитку та відпочинку дітей).

Організація дитячого туризму вимагає дбайливого підходу та врахування особливостей різних дітей. Безпека, педагогічний підхід, відповідальність, розваги та співпраця з батьками — це ключові аспекти, які допомагають забезпечити якісний та цікавий досвід дитячого туризму. Специфіка організації дитячого туризму полягає у врахуванні унікальних потреб дитячої аудиторії.

Нижче наведено кілька ключових аспектів, які варто враховувати при плануванні та організації дитячих туристичних програм. Загальною метою організації дитячого туризму є забезпечення незабутнього та позитивного досвіду для дітей, підтримка їх розвитку та формування цінних навичок і знань. Успішна організація дитячих туристичних програм вимагає врахування цих особливостей та постійного покращення програм з метою задоволення потреб дітей та їх батьків. Однією з важливих умов організації дитячого туризму є створення сприятливого та безпечного середовища для дітей. Організатори повинні дбати про безпеку під час всього туристичного маршруту, включаючи транспортні засоби, готелі та екскурсії. Забезпечення належної безпеки включає дотримання вимог з пожежної безпеки, медичного забезпечення, обладнання місць проживання та відпочинку. Другим важливим аспектом є розробка програми, яка враховує особливості та потреби дітей різного віку. Вона повинна бути насиченою цікавими та розвиваючими активностями, які сприяють їхньому фізичному, розумовому, емоційному та соціальному розвитку. При виборі програми слід враховувати можливості для активного взаємодії з природним оточенням, мистецтвом, культурою та спортом.

Дитячий туризм також передбачає підтримку та налагодження позитивних міжособистісних відносин між дітьми та дорослими. Дорослі супроводжуючі особи повинні бути досвідченими, доброзичливими та готовими надати допомогу та підтримку у всіх ситуаціях. Важливо створити атмосферу взаємоповаги, взаємодії та співпраці, де діти можуть вільно спілкуватися, вчитися одне від одного та розвивати свої соціальні навички. Особливу увагу слід приділяти інклюзивності та доступності дитячого туризму. Це означає, що програми мають бути доступними для дітей з різними особливостями та потребами. Додаткова підтримка та адаптації можуть бути потрібні для дітей з інвалідністю, дітей з особливими потребами чи дітей, які потребують медичного супроводу.

Організація дитячого туризму повинна містити важливі аспекти забезпечення комфорту та добробуту дітей під час подорожі. Готелі, кемпінги, табори або інші місця проживання повинні бути безпечними, комфортними та забезпечувати необхідні зручності для дітей. Також важливо враховувати харчові потреби відповідно до вікових особливостей дітей. Особливу увагу слід приділяти

також педагогічному аспекту дитячого туризму. Включення освітніх компонентів, культурних та природних відкриттів, екскурсій та взаємодія з місцевими жителями допомагає збагачувати знання та розширювати світогляд дітей. Для більш насиченого досвіду можна співпрацювати з педагогами, культурними експертами та гідами, для забезпечення освітньої цінності дитячих подорожей. Програми повинні бути насиченими цікавими та розвиваючими активностями, які сприяють розвитку фізичних, когнітивних та соціальних навичок дітей.

Управління групою дітей є також важливим аспектом організації дитячого туризму, у групі дітей повинні бути чіткі правила та дисципліна, що враховують інтереси, потреби та безпеку кожної дитини в групі. Важливо мати досвідчений персонал, який забезпечує нагляд та контроль над групою.

Загалом, організація дитячого туризму вимагає комплексного підходу, який враховує потреби, безпеку, комфорт та розвиток дітей. Також не менш важливим аспектом організації дитячого туризму є залучення батьків та опікунів до процесу планування та підготовки. Організатори повинні забезпечити ефективну комунікацію з батьками, пояснити їм мету та переваги дитячого туризму, відповісти на їх питання та враховувати їх побажання та обмеження. Батьки можуть бути включені у процес вибору місця подорожі, планування програми та надання необхідних документів.

Доцільно мати чітку систему моніторингу та оцінки якості дитячого туризму. Це допомагає виявити слабкі місця та вдосконалити програми та послуги. Зворотний

Таблиця 2. Переваги електронної системи контролю доступу в дитячому туризмі

Перевага	Характеристика
Забезпечення безпеки	ЕСКД дозволяє знизити ризик несанкціонованого доступу та забезпечити безпеку дітей на території закладу.
Скорочення часу	Ідентифікація через електронну систему відбувається швидше, що допомагає уникнути черг та затримок.
Легкість управління	За допомогою ПЗ адміністратори можуть легко налаштувати права доступу для різних користувачів, включаючи дітей, батьків та працівників.
Журнали подій	Система зберігає журнали подій, що дозволяє переглядати історію входів/виходів, що може бути корисним для вирішення потенційних проблем або випадків.
Зручність	Для дітей та працівників використання ресстраторів доступу може бути зручним, особливо якщо вони мають форму браслета або картки, що може завжди бути при собі.

Джерело: сформовано авторами.

зв'язок від дітей, батьків та опікунів є важливим джерелом інформації для поліпшення та розвитку дитячого туризму, взагалі, успішна організація дитячого туризму вимагає великої уваги до деталей, планування, співпраці з батьками та опікунами, забезпечення безпеки та комфорту дітей, а також розвитку та розваг.

Сучасні підходи крім врахування базових умов та специфіки організації дитячого туризму повинні й диверсифікуватися із метою впровадження інновацій. Боротьба за споживача послуг неминуче пов'язана із впровадженням нових технологічних рішень.

Невідворотність імплементації інновацій у дитячий туризм підтверджується на рівні ЮНІСЕФ. Дана орган-

Таблиця 3. Напрями використання віртуальної реальності у дитячому туризмі

Вид	Характеристика
Віртуальні туристичні подорожі	Завдяки VR діти можуть зробити віртуальні подорожі до різних країн, міст та культурних пам'яток; відвідати всесвітньо відомі історичні пам'ятки, природні об'єкти та інші цікаві місця, отримуючи унікальний досвід без реального пересування.
Інтерактивні музеї та експозиції	Віртуальна реальність дозволяє створювати інтерактивні музейні експозиції, де діти можуть «взаємодіяти» з експонатами, досліджуючи їх з різних кутів та отримуючи додаткову інформацію через VR-симуляцію.
Екологічний туризм	Віртуальна реальність дозволяє дітям пізнати унікальні екосистеми та екологічні резервати без втручання в природу. Вони можуть досліджувати підводний світ океану, спостерігати за дикими тваринами в їх природному середовищі та вивчати екологічні проблеми.
Пригодницький туризм	Віртуальна реальність допоможе створити захопливі та безпечні пригодницькі враження, такі як скелелазіння, спуски по річці, парашутні стрибки тощо.
Пізнавальні ігри та навчальні програми	VR дозволяє створювати ігрові навчальні програми, де діти можуть розвивати свої знання та навички, а також вирішувати цікаві завдання, спрямовані на підвищення їх культурної, історичної та географічної освіти.
Віртуальні екскурсії та події	Віртуальна реальність дозволяє дітям брати участь у віртуальних екскурсіях, де вони зможуть дізнатися про історію та культуру різних місць. Також вона надає можливість відвідувати віртуальні культурні заходи та фестивалі.

Джерело: сформовано авторами.

ізація згідно проведених досліджень констатує, що діти витрачають більше часу в цифровому просторі, ніж будь-коли раніше, використовуючи діапазон мобільних програм, платформ соціальних мереж, підключених пристроїв і онлайн ігри. До того ж пандемія COVID-19 швидко посилила цей зсув переміщення додаткових аспектів повсякденного життя дітей в Інтернеті [6, с. 5].

До сучасних технологічних рішень, які використовуються в дитячих закладах відпочинку для поліпшення якості послуг та покращення досвіду дітей доцільно віднести наступні:

1. Мобільні додатки та онлайн-платформи. Дитячі заклади відпочинку використовують мобільні додатки та веб-платформи для бронювання, організації активностей та комунікації з батьками. Це дозволяє батькам отримувати актуальну інформацію про програму, розклад дітей та звіти про їхню активність.

2. Електронна система контролю доступу. Для забезпечення безпеки дітей у дитячих закладах відпочинку використовуються електронні системи контролю доступу. Це можуть бути браслети, картки або інші електронні пристрої, які дозволяють впізнавати дітей та контролювати їх переміщення.

3. Віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR). Деякі дитячі заклади відпочинку використовують VR-та AR-технології, щоб створити іммерсивні туристичні досвіди. Діти можуть, наприклад, досліджувати віртуальні місця або взаємодіяти з розширеними реальністю експонатами.

4. Інтерактивні ігри. Дитячі заклади відпочинку використовують інтерактивні ігри та технології, такі як рухові сенсори, проекційні екрани та голографію, для створення захоплюючих, навчальних ігрових середовищ.

5. Розумні системи керування дозволяють автоматизувати рутинні процеси, такі як контроль освітлення, температури та безпеки, забезпечуючи комфорт та безпеку для дітей.

6. Електронні системи навчання: такі як планшети або комп'ютери, що використовуються для надання освітніх матеріалів, виконання завдань та взаємодії з навчальними ресурсами.

Електронна система контролю доступу (ЕСКД) — це сучасний технологічний інструмент, який використовується в дитячих закладах відпочинку, школах, таборах та інших установах, щоб забезпечити безпеку та контроль за переміщенням дітей і співробітників на території об'єкта. Основна мета ЕСКД — це унеможливити несанкціонований доступ та забезпечити легкий, швидкий та безпечний вхід/вихід з будь-якого контрольованого приміщення (табл. 2).

Електронна система контролю доступу створює безпечне, зручне та ефективне середовище для дітей у дитячих закладах відпочинку, що є основним аспектом їхнього досвіду та захисту.

Віртуальна реальність працює в дитячому туризмі з наданням дітям нових можливостей для пізнавального, культурного та пригодницького досвіду, не залишаючи фізичної локації. Зокрема можна сформулювати наступні напрями використання

віртуальної реальності в дитячому туризмі: віртуальні туристичні подорожі, інтерактивні музеї та експозиції, екологічний туризм, пригодницький туризм, пізнавальні ігри та навчальні програми, віртуальні екскурсії та події (табл. 3).

Використання віртуальної реальності в дитячому туризмі допоможе розширити можливості дітей для пізнання світу та отримання нових знань, розвинути їхню уяву та інтерес до туризму та культури різних країн. Вона стає додатковим інструментом у підтримці навчання, виховання та розвитку дітей в інтерактивному та захоплюючому форматах.

Використання віртуальної реальності в дитячому туризмі також відкриває нові можливості для індивідуального та групового дослідження, стимулює креативність та інновації в галузі.

О.В. Шаповал виділяє такі переваги застосування віртуального середовища в освітньому процесі: наочність, зосередженість, інформативність, максимальне залучення, безпека, індивідуальний підхід, результативність [5, с. 222-223]. На основі цього можемо сформулювати наступні переваги використання VR у дитячому туризмі:

1) безпека та зручність: віртуальна реальність дозволяє дітям досліджувати нові місця та взаємодіяти з ними без реальних ризиків, що особливо корисно для дітей, які можуть мати обмежені можливості для подорожей.

2) навчальний потенціал: використання VR у дитячому туризмі дає унікальний навчальний досвід, де діти можуть буквально зануритися в навчальне середовище та навчатися на практиці. Сприяє розумінню та осмисленню географічних, культурних, історичних та природних особливостей різних місць.

3) посилення туристичного інтересу: віртуальна реальність сприяє створенню цікавих та захоплюючих досвідів, що може розвинути у дітей більшу цікавість до подорожей та вивчення нових місць.

4) розвиток соціалізації: у віртуальних туристичних іграх діти можуть спілкуватися та співпрацювати з іншими учасниками, що сприяє розвитку соціальних навичок.

ВИСНОВКИ

Безпека є одним з найважливіших аспектів організації дитячого туризму. Потрібно приділяти особливу увагу безпеці дітей під час подорожі. Це включає в себе вибір надійного транспорту, контроль за проживанням та харчуванням, надання необхідних медичних послуг та страхування. Також важливо мати чіткі інструкції та правила поведінки для дітей, які допоможуть уникнути небезпек та нещасних випадків. Під час організації потрібно враховувати потреби дітей з різними фізичними та психологічними особливостями.

На сучасному етапі дитячий туризм нерозривно має ґрунтуватися на двох стовпах: по-перше базові вимоги безпека та здоров'я дітей, відповідальність та нагляд, педагогічний підхід, взаємодія з батьками та опікунами, розваги та освітні програми; по-друге сучасні технологічні рішення: мобільні додатки та онлайн-платформи, електронні системи контролю доступу, віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR), інтерактивні ігри, розумні системи керування, електронні сис-

теми навчання. Саме поєднання цих складових забезпечить формування якісного туристичного продукту на ринку дитячого туризму.

Література:

- Герман І.В. Правове регулювання організації дитячого туризму в Україні. Молодий вчений, 2019. № 7 (71), С. 329—336. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-7-71-66>
- Івченко Л. О., Кужиль С. В., Петренко М. В. Особливості організації дитячого туризму в Україні. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 83—88.
- Кондрацька Л.П. Дитячий туризм в Україні: стан та перспективи розвитку Регіональна економіка, 2021. № 101 (3), С. 126—130. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-3-13>.
- Мельничук М.М., Зейко В.О. Молодіжний та дитячий туризм: сутність та класифікація за віком. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. 2016. №. 44. С. 118—122.
- Шаповал О.В. Особливості впровадження інноваційних технологій в діяльність вищих навчальних закладів. Вчені записки Університету "КРОК", 2020. № 4 (60), С. 219—225. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-219-225>
- Responsible innovation in technology for children. Digital technology, play and child well-being URL: https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/RITEC_Responsible-Innovation-in-Technology-for-Children-Digital-technology-play-and-child-well-being.pdf (дата звернення 20.07.2023).

References:

- Herman, I.V. (2019), "Legal regulation of organization of children tourism in Ukraine", *Molodyi vchenyi*, vol. 7 (71), pp. 329—336. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-7-71-66>
  - Ivchenko, L. O., Kuzhyl, S. V. and Petrenko, M. V. (2019), "Features of children's tourism organization in Ukraine", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1. pp. 83—88.
  - Kondratska, L.P. (2021), "Children's tourism in Ukraine: state and prospects of development", *Rehionalna ekonomika*, vol. 101 (3), pp. 126—130. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-3-13>.
  - Melniichuk, M.M. and Zeiko, V.O. (2016), "Youth and children's tourism: essence and classification by age", *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriiia: Heolohiia. Heohrafiia. Ekolohiia*, vol. 44. pp. 118—122.
  - Shapoval, O.V. (2020), "Features of introduction of innovative technologies in activity of higher educational institutions", *Vcheni zapysky Universytetu "KROK"*, vol. 4 (60), pp. 219—225. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-219-225>
  - UNICEF (2022), "Responsible innovation in technology for children. Digital technology, play and child well-being", available at: https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/RITEC_Responsible-Innovation-in-Technology-for-Children-Digital-technology-play-and-child-well-being.pdf (accessed 20.07.2023).
- Стаття надійшла до редакції 25.07.2023 р.*